

Становище

**от доц. д-р Йордан Ефтимов,
Нов български университет,
департамент Нова българистика**

**за конкурс за професор,
обявен в ДВ, бр. 87 от 19.10.2021 г.
по 2.1 Филология (Съвременна френска литература)
с кандидат доц. д-р Рени Йотова**

Доц. д-р Рени Йотова е единственият кандидат в обявения конкурс за професор. Критериите за оценка на кандидатурата са значимостта на научните приноси на кандидата, както и приносите му в научно-изследователски проекти и преподавателско-обучителната активност. По всички критерии имаме кандидатура, която впечатлява и не просто покрива изцяло критериите, но и ги надскача многократно.

Доц. Рени Йотова е дългогодишен преподавател в катедра „Романистика“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където работи от 1993 г. Наред с академичната си работа от години тя е едно от най-разпознаваемите лица на франкофонията, като заема съществено място както в превода и популяризирането на френскоезична литература, така и в различни форуми, свързани с преподаването на френски език. Тя работи не само за развитието на българо-френските културни отношения, но и за развиването на франкофонията – при това не само в България, но и по света. От 2010 г. Рени Йотова ръководи Франкофонския регионален център за Централна и Източна Европа на международната организация на франкофонията. Но това е само логично следствие от дългогодишната ѝ работа в тази посока. Тя е организатор на поредица от конференции и колоквиуми, посветени на франкофонията, а също и на тематични броеве на списание „Панорама“ и седмичника „Литературен вестник“, на литературното кафене „София на Сена“ (2009-2012), на специално издание на Софийския международен литературен фестивал в НДК, на който са поканени ключови за съвременната френскоезична литература писатели. Жалони в представянето на франкофонските писатели в България безспорно са тематичните броеве на престижни у нас издания, съставени и редактирани от нея, в които са представени последователно швейцарската френскоезична литература („Панорама“, кн. 2, 2014), „Гласовете на франкофонията“ („Литературен вестник“ от 15 март 2017) и „Да пишеш на френски език“ („Литературен вестник“ от 4 декември 2019) с обзорния ѝ преглед „Френскоезичната литература на пет континента“. Реномето ѝ на изследовател се изгражда чрез многобройни публикации във високопрестижни издания, регистрирани в световните научни бази данни (срв. приложената справка и списък цитирания).

Първата област, в която забелязах работата на Рени Йотова, бе преводът на френскоезична литература. „Разбунтуваният човек“ на Албер Камю е знаменит текст на своя автор, а в превод на Рени Йотова той бе публикуван още през 1994 г. Това е и времето на първите публикации на Рени Йотова в „Литературен вестник“, където вече

работех като редактор. Следващите книги, преведени от нея, продължаваха линията на представяне на философска и културологична литература от първа проба – „Екзистенциализмът е хуманизъм“ на Жан-Пол Сартър (1997), сборникът „История на нравите“ (2001), „Унизеното слово“ на Жак Елюл (2003). След което Рени Йотова се обърна по-активно към превода на художествена литература, представяйки най-нови френски романи като „Сълзите на мама“ на Мишел Лая (2005) и „Безвремие“ на Фабрис Лардро (2008), романи на български френскоезични писатели – „Мавзолей“ на Ружа Лазарова (2009) и „Невъзвращенка“ на Соня Ангелова (2013), пиеси на Мишел Трамбле и Агота Кристоф (2010-2011), „Пътешествие из Ориента“ на класика на френската литература Жерар дьо Нервал (2010) и образци на франкофонската литература днес като „Изповеди на изчезналите места“ на Беса Мюфтиу (2014). Логично следствие от тази работа на Рени Йотова бе присъденото ѝ звание кавалер на френския орден на Академичните палми (2012).

За участие в конкурса за професура доц. Рени Йотова представя 31 публикации, две от които са монографии, издадени на френски език в серията „Le cippe – études littéraires“: „La Trilogie des jumeaux d’Agota Kristof“ и „Trois pièces d’Agota Kristof“ в съавторството със Сара дьо Балси. Централно място в изследваната проблематика за изгнанието – ключова тема в изследванията на Рени Йотова – заемат художествените текстове, романи (трилогията „Le Grand Cahier“, „La Preuve“ и „Le Troisième Mensonge“) и пиеси, на Агота Кристоф и проекциите на лично преживяното. Това е литература, фокусирана върху политическите репресии и изгнанието. Рени Йотова е успяла да влезе в лична връзка с писателката приживе и да включи устни интервюта с нея в трудовете си. Така богато развитата проблематика за изгнанието, централна както за екзистенциалистката традиция, така и за феминизма, които Рени Йотова познава отлично, е допълнена с уникалните наблюдения от първа ръка на творчеството и живота на една от най-интересните съвременни швейцарски писателки.

Заклучение

Със своята последователна научна дейност доц. Рени Йотова е заела отдавна своето уникално място сред изследователите филолози у нас. Безспорна е научната ѝ репутация в полето на проучването на франкофонията, преводознанието и преподаването на френски език. Конкурсът на катедра „Романистика“ на Софийския университет се нуждае именно от кандидат с качествата на доц. Рени Йотова. Затова с голямо удоволствие давам своя положителен глас, подкрепяйки предложението на научното жури, на което съм член, да присъди академичната длъжност ПРОФЕСОР в професионално направление 2.1 Филология (Съвременна френска литература) на Рени Йотова.

14 февруари 2022 г.

Доц. д-р Йордан Ефтимов